A°. 1861. N°. 280.

MAANDAG 25 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal gehouden worden Donderdag 28 Nov. 1861, des namiddags ten een ure.

Utrecht ... Nov. 1861.

De Burgemeester voornoemd
W. M. J. VAN DIELEN, *Weth.*

UTRECHT, Zondag 24 November.

De Begrootingsdiskussiën.

Spoedig zal de behandeling onzer begrootings-wetten aanvangen en zoo ooit, zal die behandeling ...ans gewigtig zijn. Wie het echter met het vaderland met den konstitutionelen regeringsvorm wel meent, ...g daarbij aan regering en vertegenwoordiging ...de wel ernst en bezadigdheid toewenschen. Er ...oge het volkomenste verschil van denkbeelden be-...an over het *algemeen* belang, en zulks tot ...arme gedachtenwisseling, tot het goed- of afkeu-...n van posten of afdeelingen der begrooting voe-...n, men vergete daarbij toch geen oogenblik, dat ...t alleen de belangen van den staat geldt, dat personen buiten den strijd moeten blijven. Alleen ...volle bewustheid hiervan kunnen de beraadsla-...gen dat karakter van waardigheid behouden, welk voor eene konstitutionele vergadering past; ...nnen zij nuttige vruchten dragen, en door de ...tie met belangstellende goedkeuring gevolgd wor-...en.

Deze herinnering is niet overbodig, daar wij moeten erkennen, dat wij in den jongsten tijd ...erder en verder van dien goeden weg schijnen ... te gaan. In de gewisselde stukken over de ...atsbegrooting bespeurt men, even als men dit ... de diskussiën over de begrootingen van uit-...aven voor den aanleg van staatsspoorwegen ...oest doen, een geest van geraaktheid, onwil, ...eur, bitsheid en scherpte, die niets goeds voorspelt. Wie heeft ongelijk? Wij zullen niet ont-...kennen, dat het bewind en vooral de minister van binnenl. zaken hard is aangetast; dat zijne hande-...lingen en helaas! ook zijn persoon als Staatsman weinig genade hebben gevonden bij de kamer; dat deze laatste hierdoor als van zelven een minder aangenamen toon heeft aangeslagen.

Het is intusschen zeker, dat in het voorloopig verslag over de Begrooting voor binnenl. zaken de grieven bepaalde feiten betreffen. Men beschuldigde den minister van zwakheid, tegenover den aandrang, om overal uit de schatkist te putten, en beriep zich op de steeds grootere uitbreiding van het subsidiestelsel; men sprak van ondoordachte maatregelen en wees op bijna gelijktijdige besluiten, waarvan een de opleiding der burgerlijke ingenieurs aan de Delftsche akademie doet verblijven, terwijl een ander zich vereenigt met voorstellen, om die opleiding aan de akademie te Amsterdam te doen plaats vinden; men klaagde, dat de minister zich weinig, *te* weinig liet gelegen liggen aan bepaald uitgedrukte denkbeelden en wenschen der vergadering, zigtbaar in het voortzetten der bijna alom afgekeurde plannen voor de verbouwing der groote zaal op het Binnenhof; men opperde bezwaren tegen de aanzienlijke verhoogingen van zijn departement, meer dan van eenig ander, terwijl de min. zelf vroeger van het in acht nemen der meest mogelijke spaarzaamheid had gesproken. Nog eens; het gold hier gewigtige, hoogst onaangename klagten en beschuldigingen, maar het gold feiten, die voor bezadigde diskussie en weerlegging vatbaar zijn. Die weêrlegging kan geleverd worden door den minister, of door de kamer zelve. De kamer sprak reeds regt over eene dier onderwerpen en wel geheel in het voordeel van den minister; wij bedoelen, over de in het voorloopig verslag uitgesproken beschuldiging, dat namelijk de wijze van aankoop van gronden voor de staatsspoorwegen niet kon plaats hebben, dan krachtens eene voorafgaande onteigeningswet, waarbij de kamer zich met de rigting van het werk zoude vereenigd hebben, en dat de tot dusverre gevolgde wijze van handelen was inkonstitutioneel en met ter zijde stelling van billijke wenschen der vertegenwoordiging. Dit vraagstuk heeft het onderwerp eener uitvoerige en hoogst belangrijke diskussie uitgemaakt, en daar nu ten slotte het wetsontwerp, waarbij dit ter sprake kwam, met 45 tegen 15 stemmen werd aangenomen, mag men zeggen, dat de zaak met glans ten voordeele des ministers beslist werd. Het zal toch wel vast staan, dat, wanneer in deze door den minister werkelijk *inkonstitutioneel*, of met *volkomen schending* van eene onzer groote staatswetten gehandeld was, de kamer door eene afstemming van het ontwerp daarvan had moeten doen blijken, ten einde alzoo de regering te noodzaken een' wettigen weg in te slaan. De stemmen, die zich tegen de handelwijze der regering verhieven zijn nu te beschouwen als individuële opiniën; de kamer heeft die niet aangenomen, maar *wel* de zienswijze des ministers. Konstitutioneel is het, dat de minderheid nu beruste, in hetgeen de meerderheid besliste!

De minister had overigens ten volle gelijk, toen hij, in de zitting van 7 Nov. jl. van de verslagen der kamer getuigde, »dat zij te allen tijde niet zoodanig de meening van de meerderheid uitdrukken, dat men ze moet »aannemen als de *meening der kamer*," dat men »aan die verslagen niet dat gewigt moet hechten, »dat het gelijk staat, alsof *de kamer* een oordeel »had uitgesproken." In die verslagen worden allerlei meeningen en wenschen, zelfs van enkele leden opgenomen. En het is voorzeker eene zware en moeijelijke taak voor de rapporteurs, die tot een geheel te brengen; stijl en uitdrukking kunnen daardoor wel eens minder vloeijend of gelukkig zijn. De minister scheen dan ook in de zitting van 8 Nov. zoo weinig aan die verslagen te hechten, dat hij meende, dat dergelijk verslag »door *vier* of *vijf leden* »der kamer opgemaakt, in de oogen noch van het »meerendeel der kamer, noch van de natie in staat »is eene blaam op de regering te werpen; dat het »daartoe niet genoegzaam is dat *vier leden* zich »vereenigen om de regering door het slijk te halen."

Maar indien deze opvatting van den min. juist was, indien het hier slechts een strijd tegen eene kleine partij, tegen 4 of 5 rapporteurs gold, van waar dan een aanhef, als die in de Memorie van Beantwoording op het verslag over hoofdstuk V.? Daar ziet men juist in die onderteekening van 5 leden het criterium, dat het verslag van de kamer is uitgegaan, en wordt al de blaam, al de bitterheid van woorden en zin, die eerst slechts voor *enkelen* bestemd scheen, tot de *geheele kamer* uitgestrekt. Daar wordt *zij*, en dus alle hare leden, de meest bezadigden en onpartijdigen niet uitgezonderd, beschuldigd: »van »ter zijde stelling van alle waardigheid niet slechts, »maar van alle betamelijkheid en welvoegelijkheid;" van het »toewerpen op de grofste wijze eener reeks »van onbewezen beschuldigingen; van partijdigheid »en drift." Dat »geschrift" van 4 of 5 boosaardige partijmannen (?), dat naauwelijks »op den naam »van een staatstuk aanspraak maken kan;" dat »naauwelijks antwoord verdient," als ongepast en alleen »opgesteld met het doel om te kwetsen en te beleedigen," zal men zich echter verwaardigen, als van de vertegenwoordiging afkomstig, te beantwoorden, »waar het zaken behandelt en niet bloot »insinuatiën betreft." De eerste drie paragrafen van het verslag worden alzoo met geheel stilzwijgen voorbijgegaan, omdat de minister, in klagten, zoo men wil in onvriendelijke beschuldigingen van zijne *administrative* en *politieke* handelingen niets anders wil zien dan *persoonlijke insinuatiën.* Ons komt dit onjuist voor en zeer te bejammeren. Nog meer bejammeren wij den toon, die door de regering, of door den minister wordt aangeslagen. Deze getuigt van een drift, te verontschuldigen in het vuur eener openbare diskussie, maar niet te verontschuldigen in een *wel doordacht* (?) stuk, welks geheele kracht in logische redenering bestaan moet. Alleen daardoor zou men toch een »geschrift" kunnen weerleggen, dat al ware het slechts het werk van enkele persoonlijk kwaadgezinden, toch een officiëel stuk is, dat geacht moet worden van de kamer uit te gaan.

Wij keuren den vijandigen; bitsen toon van vele leden der Kamer, van menig verslag niet goed, als weinig geschikt om tot een gewenscht gemeenschappelijk overleg tusschen regering en vertegenwoordiging te voeren, maar wij beklagen de regering, of liever den minister, welke dien toon met zulken woeker beantwoordt. Van gemeenschappelijk *overleg* kan dan wel geene sprake meer wezen. Integendeel rijst de vrees, of niet op deze wijze de grondslagen van ons konstitutioneel staatsleven op jammerlijke wijze zouden kunnen worden geschokt. Vertegenwoordiging en ministerie mogen dit wel bedenken bij de aanstaande diskussiën, overtuigd als beiden moeten zijn, dat de natie naauwlettend en belangstellend den loop der zaken nagaat, terwijl aan haar het beslissend oordeel verblijft tusschen de verantwoordelijke ministers en haar eigen afgevaardigden.

Delftsche Akademie.

Gister hebben wij onzen lezers het berigt medegedeeld, dat Z. M. de koning, op voorstel van den minister van binnenlandsche zaken, de Delftsche akademie voor twee maanden heeft gesloten.

Al wat tegen dien beklagenswaardigen maatregel zal gezegd worden, men begrijpt het, geldt slechts den minister, op wiens verantwoordelijkheid-alleen het besluit komt. De konstitutionnele koning kan niet dan goed doen; de ministers dragen de lasten van elken verkeerden maatregel.

En dat de sluiting der Delftsche Akademie onder de verkeerde maatregelen der regering moet gerangschikt worden, wij hebben daarvan de overtuiging. Wij willen in enkele woorden de geschiedenis dier stichting nagaan, om de zaak door onze lezers te beter te doen begrijpen. Reeds voor 1830 was het plan geopperd, om te Brussel eene industrieschool tot stand te brengen; de heer *Lipkens* zou aan 't hoofd daarvan staan. De omwenteling kwam tusschen beiden. Het plan viel in duigen, maar werd niet geheel vergeten. Wel bleek de behoefte aan eene industrieschool van lieverlede minder, en was de staatskas niet bij magte zulk eene op voldoenden voet te doen inrigten; maar de staatsraad *Lipkens* wist toch zijne gedachten eenige jaren later te doen ingang vinden; in Okt. 1842 werd door den koning tot de oprigting eener nieuwe school te Delft besloten, en in de gebouwen der artillerie- en genieschool aldaar werd in Jan. 1843 de Delftsche Akademie ingewijd. De stad gaf de gebouwen; een paar hoofdambtenaren uit 's Hage waren aan de school te verbinden; vuur en licht en eene schrale bezoldiging van enkele docenten was verder te vinden uit de leergelden, die bij 't kon. besluit op *f* 200 's jaars voor elken student bepaald werden. De zaak liet zich niet schitterend aanzien, maar men begiftigde de nieuwe inrigting met den titel van Akademie en, onder bestuur van zijn stichter, hoopte men vele moeijelijkheden te zullen overwinnen. De geldmiddelen ontbraken echter spoedig, en ofschoon dr. *Simons*, na den dood van den heer *Lipkens,* het beheer met groote zuinigheid voortzette, werd door het ministerie reeds in 1848 aan den koning de opheffing der Akademie voorgesteld. Door de aftreding van den minister *de Kempenaer* werd het gevaar echter afgewend, en verkreeg de instelling zelfs ruimer bestaan, doordien de min. van koloniën de opleiding van ambtenaren voor O. Indië aan de akademie verbond, en daarvoor *f* 25,000 's jaars kon bestemmen. Wel veranderde daardoor de inrigting grootendeels van aard, maar haar bestaan werd verzekerd. In 1853 trad Dr. *Simons* af en ging de leiding over op een raad van bestuur, welke in Aug. 1859 werd opgeheven, om het bestuur weder te doen overgaan op een direkteur, waartoe een oud Indiesch officier werd gekozen.

Tegen de inrigting der akademie waren intusschen steeds klagten verheven, die niet verminderden, toen zij door de vereeniging van aanstaande ingenieurs en O. Ind. ambtenaren een vrij tweeslagtig karakter verkreeg. Men verwachtte evenwel, dat eene regeling van het Hooger onderwijs door de wet, als die eenmaal op die van het Middelbaar mogt volgen, den toestand der Delftsche akademie evenzeer als den toestand van 't geheele Hooger onderwijs zou verbeteren. Weldra vernam men echter, dat de regering de aanwezigheid van eene eenhoofdige direktie zou te baat nemen, om de inrigting te Delft te reorganiseren.

Voor 't oogenblik daar latende, of dit niet beter, ja of dit niet bepaald volgens de wet in overeenstemming met de Vertegenwoordiging had moeten geschieden, verscheen werkelijk voor een paar maanden een nieuw kon. besluit, gedagteekend 7 Sept, 1861, en houdende »vaststelling van 't reglement voor de kon. Akademie ter opleiding tot burgerlijke ingenieurs, voor de nijverheid, het fabriekwezen en den ijk, en voor de burgerlijke dienst in Nederl. Indië."

Dit reglement werd dadelijk van alle zijden ten hoogste gegispt, en, wat wonder schijnt, van *geene enkele zijde* verdedigd. Het was trouwens op de meest autokratische leest geschoeid: de direkteur werd de militaire kommandant, die de voordragt doet tot benoeming en ontslag der ambtenaren: de wetenschappelijke docenten werden ambtenaren, die »dienst" moeten verrigten, en bijv. bij ongesteldheid den direkteur mededeeling daarvan moeten doen, terwijl zij

om geene andere reden het geven van onderwijs mogen nalaten, zonder schriftelijke aanvrage aan en vergunning van den direkteur; de direkteur vraagt, wanneer hij dat noodig acht, rapport van het gedrag en den ijver der kweekelingen en kan zich persoonlijk op de kollegiën overtuigen, of de voorschriften worden nagekomen; de student hangt geheel af van de welwillendheid van den direkteur, die, bij overtreding, vermaant, waarschuwt of verwijdert; de student mag zelfs niet zonder toestemming van den direkteur van studievak veranderen! Maar het regl. hield ook onbillijkheden in, door bijv. na de ontvangst der kollegiegelden verandering te brengen in den toestand, terwijl die kollegiegelden waren betaald op kwitantie, volgens art. 9 van 't kon. besl. van 20 Okt. 1842 afgegeven, waarop men dus regten had verkregen, — en door den studietijd der aanwezige kweekelingen een jaar te verlengen. Dit laatste werd nader gewijzigd door eene ministeriële beschikking. De andere onbillijkheid bestaat echter nog, en die is, dat men geld aanneemt, onder bepaalde verpligtingen, en die verpligtingen nader eigenmagtig wijzigt. Het is toch duidelijk, dat er kunnen zijn, die onder het nieuwe reglement niet ter akademie zouden zijn gekomen en die dus ook de *f* 200 niet zouden hebben gestort.

Deze meer materiële kwestie ter zijde latende, mag men vragen, of wetenschappelijke mannen zich zóó onder de militaire discipline van een oud officier kunnen laten stellen, en of de studie der kweekelingen, zoo geklemd en gekluisterd, niet zal worden gedood. »Talent, wetenschap, kunde, ervaring, beleid gaan steeds met vrijheidsliefde gepaard." De wezenlijk wetenschappelijke opleiding kan niet onder het dwangjuk van despotisme gesteld worden. Alleen voor den toekomstigen officier kan de militaire opvoeding, met het dril-systeem, geschikt wezen; en nog zijn er velen, die op goede gronden meenen, dat de zelfstandigheid van den mensch dikwerf te veel verloren gaat bij de inrigting der opleiding aan militaire Akademiën.

Evenzeer als de professoren en docenten, hebben ook de studenten der Delftsche Akademie bij verschillende adressen, hunne bezwaren tegen de nieuwe inrigting ingediend, waar dit behoorde. Intusschen hebben de kweekelingen — en dit is te verdedigen, omdat zij niet onder die voorwaarden op de Akademie zijn gekomen — niet er toe kunnen overgaan, het hun ter teekening aangeboden nieuwe reglement met hunne handteekening te onderschrijven; en daar op hunne eerste rekesten geene gewenschte antwoorden inkwamen, hebben zij van het regt van petitie gebruik gemaakt, en ten slotte zich ook met hunne bezwaren tot de Tweede Kamer gewend, om eene regeling der zaak van de Delftsche Akademie bij de wet te verzoeken.

De minister heeft hierop gemeend Z. M. te moeten voordragen, de Akademie van Delft voor twee maanden te doen sluiten. Die maatregel noemen wij betreurenswaardig. Geene enkele handeling der docenten of studenten achten wij van genoegzaam ernstigen aard, om zulk een uiterste te billijken. Het slechte en onhoudbare reglement zal er niet beter en geschikter door worden; niemand zal er door worden overtuigd, dat de ambtenaren voor Indië of de ingenieurs gedurende eenige jaren moeten worden bewerkt, om binnen bepaalden tijd in voldoenden getale te worden *afgeleverd*; de Delftsche Akademie zal een misschien onherstelbaren stoot ontvangen, de stad een enorm verlies ondergaan.... en wat zal men gewonnen hebben?

De ontevredenheid zal men slechts hebben vermeerderd, het vertrouwen ernstig hebben geschokt.

— Zie het overzigt, de telegrammen binnen- en buitenlandsche berigten in het BIJVOEGSEL.

Bij den Burgerlijken Stand te *UTRECHT* zijn van den 17. tot den 24. Nov. 1861 ingeschreven: ondertrouwd 6 paar; — gehuwd 16 paar; — geboren 42, als 20 j. en 22 m.; — overleden 21, als 9 van het m. en 11 van het v. geslacht, waaronder 1 levenloos aangegeven. Gemiddeld getal geboorte 35
" " sterfte 32

BEROEPEN:

te Haarlem ds. F. C. A. Pantekoek, te Charlois.
" Bleskensgraaf ds. J. A. Barbas, te Chaam.
" Urk de heer H. B. Noorda, kand.
" Koudekerke ds. A. Meerdink, te Gaast en Ferwoude.

BEDANKT:

voor Bieselinge door ds. J. G. Verhoef, te Zevenbergen.

Ingezonden.

Het oordeel in de afdeelingen, bij de behandeling van het hoofdstuk Marine, was zeer uiteenloopend en dat kan geen verwondering baren, dewijl men in het algemeen zeggen kan, dat geen der leden van de Kamers op de hoogte is om marine-aangelegenheden te beoordeelen.

In eene der afdeelingen baarde het bevreemding, dat de tegewoordige minister, in geenen deele het voetspoor van zijne ambtsvoorgangers willende volgen, nogtans dezelfde hoofd-ambtenaren in dienst hield. In de eerste plaats merken wij hier op, dat bij de aanvaarding der portefeuille door den tegenwoordigen minister, en de chef van het personeel en die van materieel beide verwisseld zijn; de chef van den stoom en de algemeene sekretaris bleven aan. Maar in de tweede plaats zoeken wij voor ons de kracht van een departement in den man zelven die er van aan het hoofd geplaatst is, zonder evenwel het nuttige en wenschelijke voorbij te zien, dat deze, door bekende, *goede* en *bekwame* hoofdambtenaren gesecondeerd worde.

Heeft toch de invloed van de hoofdambtenaren en verdere omgeving bij vroegere maar inzonderheid bij het laatst voorgaande bestuur der Marine — toen er een man aan het hoofd was, ten eenemale onbekend met marine-zaken — gunstig gewerkt? bezitten wij in deze oogenblikken eene krachtige vloot, geëvenredigd aan de millioenen schats die daaraan die reeks van jaren zijn ten koste gelegd?

Dat men ons slechts één schip aanwijze, dat aan de vereischten van den tegenwoordigen tijd voldoet, 't welk onder dat ministerie zijn aanzijn ontving!! men kan dat niet. En kan het nu bevreemding baren, dat de tegenwoordige minister, oud zee-officier, met een geheel ander systema voor den dag komt?

Of dat systema goed is, dat is een ander punt van overweging; het is zeker beter dan dat van zijnen voorganger; maar *goed* en aan onze behoefte voldoende, dat gelooven wij niet.

Het is ons onbekend in hoeverre de minister, alvorens zijn systema der kamers aan te bieden, daarover al dan niet met zijne ambtgenooten of bekwame zee-officieren geraadpleegd heeft; maar onderzoeken wij den geest der kamers.

Die geest is *bezuinigen*; dat is onbetwistbaar zeer prijzenswaardig en het komt ons voor, dat het ingediende budget voor de Marine op dien leest geschoeid is. Wat het cijfer aangaat, al eenigzins dat van het voorgaande, moet dit niet daaraan worden toegeschreven, dat het vorige ministerie boven zijne krachten gewerkt heeft, en de toegestane fondsen overschreden heeft?

Hoe lager men een budget stellen kan, des te meer bijval het in de kamer vinden zal. Maar is dit overeen te brengen, met de eischen eener krachtvolle Marine *naar onze behoefte*, en de grooten kosten die zulk eene vloot, in den tegenwoordigen tijd, vordert?

Zie hier slechts een klein overzigt van de meerdere kosten van een stoom- boven een zeilschip: Een onzer stoomschepen was gedurende zes achtereenvolgende jaren in dienst, de uit- en te huis reis naar en van de koloniën daaronder begrepen, en gebruikte in dat tijdsverloop 8,240,381 Ned. ponden steenkolen; de prijs nu aannemende tegen *f* 17 de 1000 Ned. ponden dan geeft dit een totaal van *f* 140.086 of *f* 23.347 's jaars, dat dit schip meer koste dan het zeilschip, hetgeen nog vermeerderd moet worden, met de behoefte voor de machine-kamer, de slijtage der machine, en het personeel der machine-kamer, en verminderd met de mindere slijtage van zeilen, touwwerk, enz.

Maar welke meerdere en gewigtige diensten had men nu ook van dat schip, dat belangrijke expeditien volbragt, aanzienlijke hoeveelheden troepen naar bedreigde punten en gezwind overvoerde, dat voor het zeilschip oneindig meerder tijd zoude gevorderd hebben, en in den wind-mousson zelfs onmogelijk zoude geweest zijn!

Wij willen niet beoordeelen, of de minister meer het oog gehad heeft op het lager cijfer van zijn budget, dan op zijne overtuiging, dat het door hem voorgedragene aan onze behoefte voldoet. Voldoet het aan de behoefte? ziedaar echter een gewigtig punt van onderzoek.

In eene der afdeelingen werd de kwestie geopperd, of de sterkte onzer zeemagt niet bij de wet ware te bepalen; daarover openbaarde zich evenwel verschil van gevoelen. Maar een ander gedeelte der leden kleefde het gevoelen aan, dat eene *parlementaire* enquête noodig was, om meerdere kennis en zekerheid te verkrijgen omtrent al wat de Marine aanbelangt. Eindelijk vroeg men, weder in eene andere afdeeling, of het doel van onze marine niet te beperkt was, als die alleen moest strekken tot de kustverdediging en de koloniën, zonder dat de bescherming voor den handel in aanmerking kwam? Om over deze verschillende punten tot de waarheid te geraken, is zeker eene enquête wenschelijk. Eene *Parlementaire Enquête*, om te onderzoeken wat onze zeemagt aktueel is; en een *staats-kommissie* om te bepalen, wat die zeemagt behoort te zijn.

Hoogst wenschelijk voorzeker ware het geweest, dat men tot die middelen reeds eenige jaren vroeger de toevlugt had genomen; dan waren wij welligt thans in het bezit geweest van een misschien geringere vloot dan wij thans bezitten; maar men zou zeker doelmatiger en krachtvoller schepen hebben gehad, geschikt om er den vijand in geval van eenen oorlog het hoofd mede te bieden, terwijl die waaruit thans onze vloot bestaat, tot niets anders geschikt zijn, dan om er mede in onze havens geblokkeerd te blijven liggen, wil men ze den vijand geen prijs geven.

Dat eene parlementaire enquête onze beweringen bevestige of logenstraffe. — Wij hebben met dit ons schrijven geen ander doel, dan de middelen te helpen bevorderen tot het erlangen eener vloot van krachtvolle schepen, geëvenredigd aan onze financiën, en geschikt tot verdediging van het vaderland, de koloniën en tot bescherming van onzen handel.

X.

ADVERTENTIËN.

*** Te *Alexandrië* in *Egypte* bestaat sedert ... onder leiding van Protestantsche Diakonessen ... Diakonessen-inrigting van *Kaiserswert* in *Rhijn*-... *sen*, een hospitaal voor lijders van alle geloofsbelijdenissen, hetwelk met medewerking der Pruissische en Engelsche Regeringen is gesticht, ook ... doel, om Protestantsche lijders te vrijwaren ... het Proselytisme, waardoor zij anders in het genoemde Europeesche hospitaal, door R.-K. Zusters van barmhartigheid uit *Frankrijk* plegen achter... te worden. Het is den ondergeteekenden uit ... ciële bescheiden gebleken, dat onze regering ... ongezind is, naar het voorbeeld van andere ... peesche goevernementen, eenige bijdragen da... te verstrekken. Maar er is meer dan eene enkele ... drage noodig, en reeds bij de eerste stichting ... in *Pruissen* door eene algemeene inzameling be... rijke geldsommen bijeengebragt. Het is onze ... tuiging, dat onze weldadige landgenooten ... noodig hebben, dat hun de gelegenheid ... aangewezen, om naar het voorbeeld van an... hunnen lijdenden geloofsgenooten in het ver... derde *Egypte* met krachtdadige hulp te gemoet te komen. Ook Nederlandsche zeelieden hebben ... in dat hospitaal hulp en verpleging gevonden, ... die uit Oost-Indië of derwaarts reizende in E... door ziekte overvallen worden, is de inrigting ... weldaad te noemen. Onze regering heeft de ... dacht van de vertegenwoordigers der Nederland... Hervormde Kerk op het bestaan van dat hosp... gevestigd en hulp daarvoor ingeroepen. Maar ... zijn geene kerkelijke fondsen bekend, welke ... voor zouden kunnen aangewend worden. Wij ... pen daarom de christelijke weldadigheid in van ... die in staat zijn het belang van die inrigting ... zien, en die bij den goeden wil ook het verm... hebben om hulp te bieden. De ondergeteekenden verklaren zich bereid tot de ontvangst der li... gaven en stellen zich voor deze door tusschenkomst der hooge regering aan onzen konsul-generaal ... *Alexandrië* en door dezen aan het liefdadig ... sticht zelf te doen toekomen.

Dr. F. J. J. A. JUNIUS, Predikant te *Tiel;*
S. F. VAN HASSELT, Secretaris der Synode,
S. A. VAN HOOGSTRATEN, Lid der Provin...
Staten, beiden te *'s Gravenhage;*
Dr. H. J. SPIJKER, Predikant te *Amsterdam;*
R. J. KONING, Predikant te *Limmen;*
A. SLOTEMAKER Czn., Predikant te *Middel*...
Dr. J. I. DOEDES, Hoogleeraar te *Utrecht;*
J. F. WETTER, Predikant te *Vreeswijk;*
Mr. A. TELTING, Kantonregter te *Franeker;*
Mr. J. H. DE SITTER, Regter te *Groningen.*

VIJF EN TWINTIGJARIGE ECHTVEREENIG...

van

L. VAN DER WURFF

en

E. TOPPERS.

Utrecht, *Hunne dankbare kinderen.*
24 Nov. 1861.

*** Getrouwd:

Prof. G. E. V. SCHNEEVOOGT

en

R. A. DONKER CURTIUS,

Amsterdam, Wed. C. D. Schuller.
21 November 1861. *Eenige kennisgeving.*

*** Utrecht 23 November 1861. Bevallen ... een welgeschapen *ZOON* Vrouwe Baronnesse HARDENBROEK geboren van Haeften.

*** Op den 20. November 1861 overleed ... onze innige droefheid, onze geliefde Dochter AN... CORNELIE, Wed. van M. KOCKEN, in den leeftijd van ruim 38 jaren, nalatende twee Kinderen te jong om hun groot verlies te beseffen.

P. VERNIMMEN.
Utrecht, 23 Nov. 1861. A. VERNIMMEN,
geb. van den Kiebo...

Algemeene kennisgeving.

*** Ter gewone Vergadering van de *Utrecht*... *sche Afdeeling der Maatschappij tot Nut van* ... *Algemeen*, **Woensdag den 27. Novem... 1861,** zal de Spreekbeurt worden vervuld door Ds. J. BRESTER.

J. J. VAN LEEUWEN, Secr.

Kosteloos, ingevolge besch. der Arr.-Regtb. van 14 Nov. ...

*** Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Utrecht van den 2 October 1861 is verklaard, dat het tusschen PIETER FRIETMAN, Kleedermaker, thans wonende te Amsterdam, en zijne echtgenoote JACOBA VAN DEN BERG, wonende ... Utrecht, bestaande huwelijk door echtscheiding ontbonden. Voor uittreksel in gevolge art. 828 en 811 Burg. regtsv.

A. S. VAN HENGELAAR, Procureur.

OEFENING-CONCERT.

*** De heeren C. COENEN en H. J. DAHMEN maken bij deze bekend, dat zij de *eerste repetitie* van hun Oefening-Concert zullen houden op *Maandag avond, den 25. November*, ten 7½ ure, in de Zaal naast den Schouwburg.

schappij tot Bevordering der Toonkunst.

Afdeeling Utrecht.

Het Bestuur geeft kennis, dat ingevolge be- uitnoodiging, de toegang tot de **Soirée** **cale**, op Woensdag avond, 27 dezer, in het die-Gebouw door de Liedertafel *Aurora* te ge-, aan de Leden dezer Afdeeling met **twee** es, op vertoon van hun diploma, is aange-n.

J. W. VAN SONSBEECK,
trecht 24 November 1861. Secretaris.

Utrechtsche Schouwburg.

*** Met toestemming van het Edel Achtbaar lijk bestuur.

Tooneelisten, onder direktie van J. EDUARD VRIES, zullen de eer hebben

DONDERDAG 28 November 1861

No. 2 in het ABONNEMENT te geven:

DE KREKEL.

eelspel in vijf bedrijven en zeven Tafereelen, rokken uit den Roman *La petite Fadette*, van EORGE SAND, en naar het Hoogduitsch (*die Grille*) van CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER.

Gevolgd door:

Niet Jaloersch,

pel met Zang in een bedrijf, naar het Fransch LAURENCIN en LUBIRE door C. H. HOVING.

Nooit vertoond.

Aanvang ten ZEVEN ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven Loge *f* 2.—. eden Loge *f* 1.50. Parquet *f* 1.25. Parterre 1. Amphitheater *f* 1.10. 2e Amphitheater 65. Galerij *f* 0.40.

Militairen in uniform op alle rangen half geld.

plaatsen kunnen besproken worden bij den J. DOESBURG, en op den dag der voorstelling den Schouwburg van 11—3 ure.

Door de ST. NICOLAAS AVOND zal de volgende Hollandsche Voorstelling gegeven worden op **WOENSDAG den 4. December**, in plaats van Donderdag den 5. December.

BOEKVERKOOPING

*** bij Mej. de Wed. RIKKERS, in het Wed, Utrecht:

andag, Oude Taal- en Letterkunde, Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, Geneeskunde.

ngsdag, Encyklopedie, Nederl. Letterkunde, Romans, Dichters.

oensdag, Fransche, Duitsche en Eng. Litteratuur en Taalkunde.

T. DE BRUYN.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Verkooping van eene aanzienlijke partij ransche en Belgische zuiver **WOLLEN MANUFACTUREN.**

Op Dingsdag den 26. November 1861, des voormiddags ten 10 ure, bestaande in: stukken en Coupons **Castor** en **Castorine**, **Duffel**, **Mongo**, **Moskowa**, **Cachemir**, **Drap Coirsé**, **tin** en **Cuir de Laine**, **Buxking**, **Mantelen** en hetgeen verder zal worden aangeboden.

Te zien Maandag 25 November 1861 van 10—4 ure

AANZIENLIJKE

HOUTVERKOOPINGEN.

*** De Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, te Utrecht gevestigd, zal publiek verkoopen:

Dingsdag 26 November 1861, ten 10 ure.

In **de Leijen,** behoorende tot het Landgoed *Sandwijck*:

Eenige percelen **Eiken Hakhout,** een aantal **Beuken Boomen**, geschikt voor *Werkhout* en *Spoorweg-Leggers*; drooge **Eiken-** en **Sparren Takkenbossen.**

Op **BEUKENBURG:**

Woensdag 27 November ten 9 ure.

100 percelen wel gewassen **Eiken- Elzen-** en **Esschen Hakhout,** gedeeltelijk om te schillen of eeken; eenige percelen **Sparrenboomen** en **Snoeiling.**

Donderdag 28 November, ten 9 ure.

1000 stuks zeldzaam zware en gave **Dennen-** of **Sparrenboomen**, zeer geschikt voor *Heimasten*, *Bergroeden*, *Spoorwegleggers*, *Zaagstukken*, enz., benevens eene partij **Afbraak.**

Dingsdag 3 December, ten 10 ure.

Op **JAGTLUST** onder *de Bildt.*

108 mijten uitmuntend droog en goed geconditioneerd **Beuken-Farceelhout, Kagchelblokken, Spanen,** enz.

3 percelen zware **Beuken-Bollen.**

Woensdag 4 December, ten 10 ure.

Op **RUSTENHOVEN** onder *Maartensdijk.*

Zware **Beuken Boomen,** gezaagde **Beukenbollen, Sparren-** en **Eiken Palen,** zware **Eiken- Heggen** en **Bosch,** benevens gezaagd **Sparren Kagchelhout,** gekloofde **Sparren Ondereinden,** enz.

Donderdag 5 December, ten 10 ure.

Op **VREEDENDAAL** aan den Biltschen Straatweg, ten Huize van W. KOUWENHOVEN.

Eene groote partij **Esschen-** en **Elzen Hakhout,** in perceelen, staande op *Koelenberg* benevens eenige nommers drooge **Takkenbossen** op *Vreedendaal.*

HOUTVERKOOPING op de Ridder-Hofstad Gunterstein bij Breukelen.

*** Op Dingsdag, den 26en November 1861, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, van **Griend** of **Hoephout,** Populieren **Boomen**, Eiken, Iepen, Elzen **Hakhout** en **Teen.**

*** De Notaris BORRET zal op Woensdag den 27 November 1861, des morgens ten 10 ure, te Utrecht, buiten de Tolsteegbarrière, aan den Koningsweg, verkoopen: **80** zware gerooide **Wilgen-** en eenige **Iepenboomen**, **Populierplanken**, **Eikenbalken**, **Stijlen** en **Palen**, **Beuken-**, **Iepen-** en **Esschenplaten**, eene partij **Takkenbossen**, alsmede **5000 drooge Beuken Farceelen.**

Daags voor de verkooping uitgenummerd te zien.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

VERKOOPING VAN JAPANSCHE GOEDEREN

*** Op Dingsdag 3 December 1861 en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags ten 10 en des namiddags ten 6 ure, bestaande in: eene exquise sortering met goud en paarelmoer geincrusteerd **LAKWERK**, als: **Hombre- Brei-** en **Werkdoozen**, **Damestoiletten**, **Boekenhangers**, **Tafeltjes**, **Theekisten**, **Presenteerbladen** enz.; eene aanzienlijke collectie blaauw en gekleurd **PORCELEIN** in de gezochtste dessins, als: **Koppen** met **Schotels**, **Assiëtten**, **Borden**, **Gebakschalen**, **Trekpotjes** enz.; en eenige **Bamboesmandjes**; alles oorspronkelijk aangevoerd door de Nederlandsche Handelmaatschappij; Voorts eene partij puike **CARTON GEMBER** en **JAPANSCHE SOIJA;** terwijl tevens hier nog zullen worden bijgevoegd eenige precieuse gouden Heeren en Dames **HORLOGIEN.**

Te zien Maandag 2 December van 10—4 ure.

HOUTVERKOOPING

*** Op *Beerschoten*, onder de Bilt, op Donderdag den 19. December 1861, 's morgens te 10 ure, van eene aanzienlijke partij zware **Sparren boomen**: zeer geschikt voor Balken, **Berglanen**, **Zaagstukken**, **Bergroeden**, lang 14 à 16 el en 150 dm. omtrek en **Sparren** van 13 à 16 el. — **Beuken Handhout**, **Eiken** en **Beuken Takkenbossen**, en zwaar **eiken Hakhout.**

Gemakkelijk per as als te water te vervoeren.

ER WORDT TE KOOP GEVRAAGD

*** eene reeds bestaande **Tapperij** of **Slijterij**, welke een eenigzins burgerbestaan kan opleveren; alsmede ook eene goedbeklante **Melkaffaire.** Die dus genegen is genoemde zaak over te doen, gelieve zich per franco brief onder lett. Z. te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

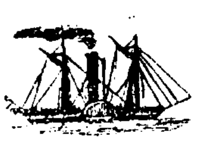

Winterdienstregeling

der STOOMBOOT-ONDERNEMING tusschen **AMSTERDAM en UTRECHT** vice versa, aanvangnemende MAANDAG 25 November.

Van Amsterdam

MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG.

Van Utrecht

DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG.

Afvaart te Amsterdam binnen Amstel bij de Komkommerbuurt. Van Utrecht buiten de Waardbarrière.

Des voormiddags ten 12 uur.

Geoc- troijeerd.

Gecarboniseerde Turf,

uit de Fabrijk van G. M. LAMBERTZ te HILLEGERSBERG.

*** Deze TURF is zeer voor huisselijk gebruik aan te bevelen, daar dezelve *zwaar, hard en vast* zijnde, zonder eenigen walm, reuk of rook driemaal langer duurt en 200 procent meer hitte van zich afgeeft, dan gewone Turf.

Prijs *f* **2,**— het mud, vrij aan huis bezorgd.

C. B. PLASBERG & Co.
Hoofdagenten voor Utrecht.

Bestellingen worden aangenomen b' J. VAN DAM, Vleeschhouwer, Oude Gracht D No. 43, bij de Bezembrug.

SLIJTERIJ DE GALISSE

bij de Jacobiebrug, **Wijk C. 49.**

*** Bij den ondergeteekende is verkrijgbaar:

Onvervalschte **Siroop de Punch**, p. flesch *f* **1,20.**
» » » » kan - **1,40.**
Echte **Jamaica Rum** » flesch - **1,40.**
Allerbeste **Brandewijn** » kan - **0,80.**

J. F. C. STAFFHORST.

VERLOREN,

*** EEN MANUSCRIPT, handelende over Koorts. Terugbezorging wordt beleefdelijk verzocht aan het bureau dezer Courant.

CURSUS FRANSCHE TAAL.

*** Aanvang **Dec.** eerstk. Bij genoegzame deelneming zal daartoe tevens de gelegenheid geopend worden voor de Engelsche en Hoogd. talen.

Belanghebbenden gelieven zich vóór dien tijd aan te melden Bakkersteeg D 281.

S. B. VAN LIER,

CHr. DENTISTE EN MECANICIËN

*** is dagelijks te consulteren of te ontbieden tot het vervaardigen van **Zuigtanden**, zoo wel enkelen als geheele **gebitten** en alles wat de tandheelkunde betreft. *Abonneert familiën.*

Adres Zadelstraat, wijk E, No. 385.

MAAGDENBURGER BRAND- EN HAGELVERZEKERING MAATSCHAPPIJEN.

*** De ondergeteekende berigt hiermede, dat door hem Verzekeringen worden aangenomen voor beide Maatschappijen, tegen billijke en vaste premien, tevens kan men zich vervoegen bij de verdere heeren Agenten in alle plaatsen in de Provincie Utrecht, die even als de ondergeteekende bereid zijn tot het geven van inlichtingen.

Utrecht, J. LAMAIRE,
Boothstraat, H. 602. Hoofdagent.

Oesters en Zeekreeften berigt.

*** A. VAN BROEKHUIJZEN, in de Lijnmarkt, heeft de eer zijne geachte begunstigers te berigten, dat hij heden ontvangen heeft, eene extra partij versche **Zeeuwsche**, **Texelsche** en **Engelsche Oesters**, levende **Zeekreeften**; alsmede fijne Bootsmans *Winterharing* en dito gemarineerde, opregte *Bergsche Anchovisch*, blanke *Leng* en *Rondstokvisch*, *Engelsche Bokking* en dito *Sprot*, *Paling in gelei*, *Sardines à l'huile*. *Kreeften* in bussen, *Citroenen*; verder echte *Engelsche* en *Kitzinger lager Bier*, alle soorten van *Minerale* en *Bitterwateren.*

ST NICOLAAS.

*** Onze Catalogus van voorhanden zijnde **KINDERWERKJES**, bevattende ruim **550** soorten is op aanvrage g r a t i s verkrijgbaar.

Wij zijn tevens ruim voorzien, van **Passer-** en **Verwdozen**, **Papeteries**, **Teeken** en **Photographie Albums**, **Étuis** met **Creta**. **Polycolor**, **Inktkokers**, **Pennehouders** enz. enz.

*** Bij NOLET EN ZOON is uitgegeven en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

de Dames-Almanak in étui,

f **0,50** en DE

Porte-Monnaie-Almanak 1862

f **0,20.**

ST. NICOLAAS.

*** Voor dit Kinderfeest heeft de ondergeteekende in voorraad de keus en de keur van mooije en zeer goedkoope **Prenteboeken**, **Prenten**, **Atlassen** à *f* 2.—, **Woordenboeken**, onder meer andere een van het Holl.-Fr., Fr.-Holl. in linnenb à *f* 1.—, **Slegel, de Zoogdieren** met 219 platen à 60 cs., lieve **Prentenboekjes** geschikt ter uitdeeling de 50 *stuks à f* **2,25**, enz., enz. Dank zeggende voor de vele begunstiging ten vorige jare, beveel ik mij weder beleefdelijk aan.

Vinkeburgsteeg bij de Neude. W. MAARSCHALKERWEERD.

St. Nicolaas geschenken.

*** Bij J. MADO aan de Jansbrug, No. 39, zijn voorhanden vele **Artikelen**, geschikt voor Cadeaux, vooral in de **Prenteboeken** is eene ruime keus, **Jaarboeken**, **Pracht-Almanakken**, **Sterioscoopen en Plaatjes**, en vele artikelen meer. Op aanvraag kan men het verlangde aan huis ter bezigtiging bekomen.

Amsterdamsch Thee-Dépôt

bij **N. O. ESTOPPEY C°.**, over de Weesbrug.

*** Behalve al de gewone soorten van Thee, tot billijke prijzen, wordt de KOGEL-THEE à 15 Ct. het Pakje verkocht.

Men gelieve vooral acht te geven op de **gebruiksaanwijzing** *op ieder Pakje vermeld.*

EENE DAME

*** welke vele jaren in *Londen* heeft doorgebragt, biedt zich aan tot het geven van Lessen *ten haren huize* in **de engelsche taal** en **Conversatie**, als ook in het **Teekenen**. Adres onder letter X, bij den Boekhandelaar C. BIELEVELT, op de Voorstraat alhier.

OVER DE WERKING DER
HOFF'SCHE PRAEPARATEN.

*** Dat het HOFF'SCHE **Malz-Extract** inderdaad te regt den roem van **Algemeen Arcanum** door hetzelve verworven, kan gezegd worden te verdienen, en door de lijdende Menschheid wel mag worden opgemerkt, bewijst, onverminderd de zoo vele ontvangene Brieven, ook nog een schrijven dezer dagen van eene geachte hand ontvangen, welke wij ons veroorloven hier woordelijk terug te geven, ten betooge dat ook in NEDERLAND, alwaar de

HOFF'SCHE PRAEPARATEN

nog zeer kort bekend zijn, daaraan een bijzonder onthaal mag te beurt vallen, ten gevolge van de reeds ondervondene heilzame en krachtige uitwerking en gunstige uitkomsten ook door Geneeskundigen erkend,

welk schrijven in originali aan ons kantoor voor een ieder ter inzage voorhanden ligt.

MIJNE HEEREN!

»Van mijnen Arts den raad bekomen hebbende, om ter versterking der zwakke gezondheid mijner dochter, »haar het HOFF'SCHE **Malz-Extract** te doen gebruiken, verzoek ik UEd. wel de goedheid te willen »hebben mij, hetzij per Vrachtschuit, het zij per Spoor, Twaalf Flesschen daarvan te doen geworden. »UEd kunnen bij de overzending tevens disponeren over de Som daarvoor verschuldigd, bij

UTRECHT, UEd. Dw. Dienaar,

den 6den November 1861. (Get.) J. KOETSVELD VAN ANKEREN, *Commissaris van Policie.*"

Ten einde den aankoop van **werkinglooze namaaksels** van mijn Fabrikaat te verhoeden, verzoek ik vriendelijk op mijne **Etiquetten** en **Naamsonderteekening**, maar ook bijzonder op mijn **Cachet** nauwkeurig te letten.

De Prijzen zijn: 1 Flesch **Malz-Extract** . . *f* 0,50
6 » » . . - 2,50
25 » » » . . - 10,50 met een Rabat van TWEE Flesschen.

Borstversterkend Malz de kl. Doos *f* 0,40 | **Aromatische Bad-Malz** de kl. Doos *f* 0,60
» » » gr. dito - 0,75 | » » » gr. dito - 1,—

JOH. HOFF, te Berlijn.

CENTRAAL DEPOT
VOOR DE NEDERLANDEN, TE AMSTERDAM,

O. Z. Voorburgwal, tusschen de St. Jan- en St. Annastraten, J 842.

Depot voor Utrecht. A. BüBLER, Mariestraat 536.

DE REVALENTA ARABICA
BIEDT HULP AAN ALLEN

*** die aan maagkramp, slechte spijsvertering, verstoppingen, diarrhaea, roode loop, aambeijen, maagpijn maagwater, winden, opgezetheid, hartkloppingen, maagkanker, loomheid, lusteloosheid, duizeligheid, verzwakkingen en honderd andere ziekten lijden, die uit eene gedesorganiseerde spijsvertering voortspruiten.

Hoe dikwijls werd vroeger niet dit eenvoudig middel voorbijgezien en de hulp ver af en op kostbare wegen gezocht? Thans is de **Revalenta** *zoo gunstig bekend*, dat de meeste lijders er bij de eerste onpasselijkheid mede beginnen en zich dadelijk voor goed en in den grond genezen. Waarom zouden wij ook niet het allereerst dezen eenvoudigen meelkost proberen, die zuigelingen in plaats der moedermelk gebruiken, en de zwakste gestellen verdragen kunnen?

Het kan niet te veel gezegd worden, de meeste ziekten ontstaan uit slechte spijsvertering, uit de eene of andere stoornis in de toebereiding der sappen, en kunnen dus door DU BARRY'S REVALENTA ARABICA genezen worden. Het gebruik daarvan kan nooit, in welk geval ook, eenig kwaad doen; de toebereiding is eenvoudig en de smaak kan voor iedereen lekker zijn; men maakt ze aan met room, wijn. zout of suiker, ieder naar zijn verkiezing.

De prijs der **Revalenta** is: Kleine bussen 87½ Cent, 1 pd. *f* 2, 2 pd. *f* 3.50, 5 pd. *f* 8., 12 pd. *f* 16.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door „**F. VON WINDHEIM & C°.**, VERKOOPHUIS" geteekend is.

Amsterdam, Verkoophuis.	Amersfoort, A. H. v. RUIJVEN.	Loenen a/d Vecht, Wed. MULDER.
Utrecht, T. UHLENBROEK, Choorstr.	„ M. STEIJAIFF	Vianen, B. SWAVING.
„ T. UHLENBROEK, O. Gracht. bij de Hamburgerbrug.	Baarn, E. v. DAPPEREN.	Wijk bij Duurst. Wed. C. ZORN.
	„ Gez. PETERSEN NOBBE.	IJsselstein, J. J. GROENHOFF.
„ L. J. R. BOSCH, Lijnmarkt.	Hilversum, Andr. de Wit.	Zeist, C. G. ADLUNG. en in de
„ P. J. HUINCK, „	Kuilenburg, J. v. HONDIUS.	bekende dépots in de andere steden

Boekhandel van A. v. DORSTEN Jr., Lijnmarkt E no. 75.

*** Heden ontvangen eene schoone collectie **Platen, Photographie-Albums** en **Albumblaadjes, Schrijfmappen, Necessaires, Papeteriën, Zakportefeuilles, Zakboekjes, enz.**, alsmede voorhanden een groote voorraad **Boekwerken**, waaronder eene ruime sortering van **Kinderwerkjes** in de moderne talen, alles bijzonder geschikt als cadeau bij de aanstaande feesten.

Bij hem is verschenen en à 10 cents verkrijgbaar, een **nieuw Supplement op den Catalogus** zijner Hollandsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche **Leesbibliotheek.**

*** Door P. C. HOOG, te Rotterdam, is heden verzonden:

DE PARTIJ VAN MEVROUW DE POES,
BEWEEGBAAR PRENTENBOEK,

Met Bijschriften van S. J. VAN DEN BERGH. Prijs *f* 1.50.

MERKWAARDIGE MANNEN.

SCHETSEN VOOR JONGENS.

Gedeeltelijk naar het Engelsch, door **S. J. van den Bergh.** Met 4 fraaije Platen; *gebonden.* Prijs *f* **1,90.**

MERKWAARDIGE VROUWEN.

SCHETSEN VOOR MEISJES.

Gedeeltelijk naar het Engelsch door Mevr. **van Westrheene.** Met 4 fraaije Platen; *gebonden.* Prijs *f* **1,90.**

DE KINDEREN VAN OOM RUTHERFORD,

OF EEN ZOMERTJE OP HET LAND.

Naar het Engelsch van **E. Wetherell.** Met 4 fraaije Plaatjes; *gebonden.* Prijs *f* **1,60.**

DE SCHOEN.

ST. NICOLAAS-VERTELLINGEN.

Naar het Engelsch van **E. Wetherell.** Met 3 fraaije Plaatjes; *gebonden.* Prijs *f* **1,50.**

ZOMER- EN WINTERVREUGD.

SCHETSEN EN VERHALEN,

door P. DUIJS, D. HOOGKAMP, H. ILPSEMA VINCKERS, W. C. NOACK, P. PARSEN, C. v. KOETSVELD O.Ez., J. v. REIJN en anderen.

Met 4 fraaije Platen; *gebonden.* *f* **2.**

EIND GOED AL GOED.

DRIE OORSPRONKELIJKE VERTELLINGEN, DOOR **Agatha.**

Met 4 fraaije Plaatjes; *gebonden.* Prijs *f* **1,25.**

DE KLEINE CARTONWERKER.

ZIJNDE EENE VERZAMELING VAN CARTONS, WAARUIT KINDEREN EEN GEHEEL **DORP** KUNNEN ZAMENSTELLEN. **Prijs *f* 125.**

GEVEILD, den 23 November 1... 7 Bunders 77 roeden 10 ellen elzen en ... boschland, onder de gemeente Ameronge... den Lekkendijk Bovendams. Notaris *van S... beek* *f* 7600. 5 Bunders 26 roeden 50 ellen land, achter Plettenburg in het Overeind v... phaas. *S. van Lier Ez.* *f* 14700.

UTRECHT, 23 November.

Tarwe van *f* 11,50 tot 14,25. Rogge van *f* 8.20 t... Boekweit van *f* 8.00 tot 8.75. Haver van *f* 3.60 t... Garst van *f* 5.25 tot 5.60. Groene Erwt. *f* 13.25 to... Witteb. *f* 13.50 tot *f* 15.00. Duivenb. van *f* 9 00 to... Aardappelen van *f* 2.90 tot *f* 4.50 't mud. Boter ... van *f* 0.90 tot *f* 1.26. Eijeren de 100 stuks van ... tot *f* 4,75.

Ter markt waren aangebragt: 542 mudd. tarw... mudd. rogge, 632 mudd. boekweit, 278 mudd. ... 43 mudd. garst, 86 mudd. Groene erwten, 3... Witte Boonen, 45 mudd. Duivenb., 571 mudd. ... pelen, 2577 pd. boter.

N.	GEHUWD.	
20	E. Bouman en H. G. v. der Kuijlen.	's Ha...
20	W. Bloemink en P. N. Namsloot.	Hoorn...
20	W. de Baat en J. v. Haaften.	Slied...
21	J. A. Heuff en H. W. v. Lutterveld.	Geld...
20	J. Jonkman A. v. Hulst.	Harl...
20	J. B. L. J. Kolkman en A. Coers.	Arnh...
20	J. Kooij en C. A. J. Rochell.	Warm...
14	A. G. Miedema en J. H. Bakker.	Leeu...
21	J. J. G. Nolet en G. M. J. A. v. Hees.	Haarl...
21	C. J. W. Ramann en R. da Costa.	Amst...
21	H. A. v. Rappard en J. J. J. Hooij.	's Ha...
20	H. Savrij en W. C. Bauer.	
20	H. B. Snoek en T. Bloembergen de Vries.	Leeu...
	BEVALLEN.	
19	A. M. Buijs geb. v. Voorst, d.	Zaan...
18	S. Beijl geb. Boonstra, d.	Oost...
19	K. Couwenhoven geb. Houttuijn, z.	Zaan...
21	T. H. Drontman geb. Brenninkmeijer, d.	Leeu...
20	M. G. v. Dam geb. Terlingen, z.	Rotte...
22	W. D. C. v. Dillen geb. de Jong, d.	's Ha...
20	P. J. Fontein geb. Reddingius, d.	Fran...
19	F. W. L. v. Hoorn geb. Gross, d.	Amst...
15	G. Kuipers geb. Hartmans, z.	Leeu...
19	W. J. L. v. Maanen geb. Heller, z.	Dord...
20	B. D. Popta geb. Hora Buma, d.	Bred...
18	C. E. G. de Raad geb. v. Sonsbeeck, z.	Midd...
16	T. P. v. der Meulen geb. Vlas, z.	Snee...
	OVERLEDEN.	
16	H. J. Adema, 78 j.	Leeu...
18	L. C. Bustin geb. Spoorman, 27 j.	Dord...
8	H. J. Beizeit, 69 j.	Leeu...
10	J. Berkmans, 73 j.	
17	W. Brouwer geb. Jansen, 68 j.	Snee...
5	L. Feits, z., 6 j.	Leeu...
13	H. W. Houtzagers geb. Harte, 48 j.	Tiel
16	H. v. de Poll geb. Arentse.	Putte...
18	Mej. A. C. v. Rhee, 58 j.	Zutph...
19	F. C. Reesse geb. Jansen.	Amst...
17	P. Swaagman, 91 j.	Gron...
17	M. D. H. Silvester von Raesfeld geb. Becking, 75 j.	Terbo...
18	J. Scheringa geb. Verweij, 42 j.	Beem...

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk ... Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zons...*

Nov.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vocht. ugh.	Gev. regen.	Opm...
			N. ☐.						
23	2	w.	15.0	743.06	43.6	+ 2.2	0.78	0.2*	Bew...
	10	wnw.	0.0	50.01	37.9	+ 0.4	0.84	0.6	Ligt ...
24	8	nw.	0.0	56.25	36.7	+ 0.2	0.89	0.2	Zw. ...

23 Nov. 's morg. Barometerafwijkingen in afdalen... Plymouth — 6.4, Brest — 6.7, Portsmouth — 7.1, ... — 9.3, Havre — 10.1, Hartlepool — 10.4, Yarm... 13.5 en Utrecht — 13..7 Grootste verschil = 7....

Aanmerking, voorkomende in kolom 4: Te 1... de sterkste windstort. 50 N. ☐ drukking op ... el. — * Hierbij was 0.1 min. hagel.

AMSTERDAM 23 November 1861.

Nederland.				
Werkel. Schuld	2½ pCt.		63 13/16	
„ „	3	„	76½	
„ „	4	„	99⅜	
Oostindische Leening .	4	„	97⅝	
Spanje.				
Obligatiën	2	„	42 5/16	
„	3	„	51¼	
Amortisable Schuld			16 15/16	
Bewijzen Coupon			6½	6 11/16
Portugal.				
Obligatiën	3	„	46⅞	
Obligatien 1856/60 . .	3	„	45⅜	
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5	„	101¾	101⅞
Oblig. 5de Serie. . . .	5	„	81 11/16	82
„ 6de Serie 1855	5	„	93⅝	93 11/16
„ te Londen 1859	3	„	59¼	
„ bij *H. & Co.* 1860	4½	„	89⅞	
Certifik. van Assig. . .	6	„	54⅝	54¾
Oostenrijk.				
Oblig. Metalliek	5	„	46 5/16	46⅜
„ Metalliek	2½	„	24¼	24 5/16
„ Rente Amst. . .	5	„	69⅜	
„ Nat. 1854	5	„	55¼	55 5/16
Bankaktiën			637	
Aandeelen 1854			195¾	196
„ 1860			356	
Braziliê.				
Geldl. 1824 £ 100 . .	5	„	99⅝	
Geldl. 1860	4½	„	90	
Amerika.				
Venez. Obligatiën. . .	3	„	22¼	22⅜
„ „	1½	„	11 7/16	11 9/16
Mexico. Obligatien . .	3	„	26⅝	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7		84⅞	85

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOO...

Bijvoegsel bij No. 280
de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

UTRECHT, Zondag 24 November.

Gister herinnerden wij, dat de toestand van Europa werkelijk weinig geschikt was, om eene ontwapening te verwachten. Een telegram uit Turijn meldt heden, dat het Ital. Parlement eene verhooging der belasting over alle provinciën des rijks heeft goedgekeurd, ten behoeve van het departement van oorlog. Intusschen blijft het onze meening, dat wanneer het keizerrijk werkelijk de vrede wilde, Frankrijk zich gerust zou kunnen ontwapenen, zonder vrees, dat Oostenrijk Italie zou komen aanvallen, om de gevolgen der door de Fransche wapenen pas behaalde overwinningen te vernietigen. Oostenrijk zal den strijd niet op nieuw onvoorzigtig uitlokken, maar moet eerder beducht zijn, zelf door Italië te worden aangetast. Daarom is het te begrijpen, dat het kabinet van Weenen even weinig aan eene volstrekte ontwapening kan denken als dat van Turijn. Frankrijk echter zal niemand onnoodig te lijf komen; doch het keizerrijk kan evenmin zijn oorlogzuchtig karakter prijs geven, als de Afrikaan zijn gekleurde huid zou kunnen veranderen.

Wat moet echter het gevolg daarvan worden? De Fransche groote legers nogmaals door Europa te doen voeden, zou niet meer zoo gemakkelijk gaan. Daarentegen moeten de Fransche financiën door de militaire uitgaven worden uitgeput, gelijk de Oostenrijksche dat reeds zijn, en de Pruissische op weg zijn om het te worden. De verkwistingen voor leger en vloten zullen de kanker worden, die aan 't bestaan van alle mogendheden knaagt. De rijkste natie zal het gevaar het best kunnen trotseren, en zal ten laatste zegepralend op hare uitgemergelde geburen neèrzien. Wie die gelukkige zal wezen, schijnt niet onzeker; maar het zou daarom ook te onbegrijpelijker wezen, dat de verschillende regeringen op dit punt zelven niet tot het bewustzijn kwamen van hare onmagt.

Uit Parijs is heden de verwachte nadere mededeeling omtrent de financiële plannen van den min. Fould niet ontvangen. Buitendien is van daar even weinig nieuws als uit Engeland.

De zegepraal der Progessistische partij in de Pruiss. verkiezingen acht men thans zeker. Over 't geheel openbaart zich de opgewekte geest van de Duitschers meer en meer. In Baden zal het antwoord op de troonrede voor 't eerst in 't openbaar behandeld worden; in Mecklenburg, waar het feodale stelsel nog geheel in zwang is, vertoont zich ook eene beweging in den geest van hervorming der oude staatsinstelling; zelfs in Keurhessen spreekt het bewind van welwillende gezindheid; die laatste is echter nog weinig te vertrouwen. Over 't geheel gaat Duitschland echter een nieuwe toekomst tegen. Er moet algemeene hervorming komen; hoe en wanneer juist, wie zal dat voorspellen?

Er loopen weder geruchten van een ministeriële krisis te Madrid. Daar *O'Donnell* eene zeer gewillige meerderheid in den senaat en in de Kortes heeft, is dit onbegrijpelijk; de bewering, dat de eerste minister verdacht zou wezen in betrekking te staan met Fransche agenten, die oproer stoken, is zoo ongemotiveerd, dat die geen geloof verdient, terwijl het ook niet te denken is, dat *O'Donnell* zou vallen, om moeijelijkheden, die hij tegen den terugkeer der koningin-moeder heeft in 't leven geroepen. De hofkabalen doen echter te Madrid de meest zonderbare feiten mogelijk blijven. — Zeer verschillend is de toestand van Spanje in deze met dien van Portugal, waar de jonge koning dom *Luis* de regering heeft aanvaard met eene proklamatie aan zijn volk, die de meest ondubbelzinnige gehechtheid aan de liberale instellingen ademt. »De staatkundige instellingen des lands te handhaven" — zoo zegt hij — »strookt zoowel met mijn begrip van pligt als met mijne neiging." En in die woorden van den jongen vorst kan men volle vertrouwen stellen, gelijk men dat evenzeer in die van zijn overleden broeder kon doen.

Uit Ragusa wordt van eene overwinning der Turken op de Christen insurgenten gewaagd. De ware staat van zaken in de Noord-Turksche provinciën blijft zeer onzeker, en men weet niet of men meer aan de voor Turkije gunstige berigten moet geloof slaan, dan wel aan de vroegere tijdingen omtrent den benarden toestand van *Omer Pacha's* leger.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Petersburg, Zaturdag. De statuten van de groote maatschappij der Russische spoorwegen zijn goedgekeurd.

Ragusa, Zaturdag. *Derwisch Pacha* heeft eergisteren bij Pada eene schitterende overwinning op de insurgenten behaald. Deze hebben 800 dooden en veel ammunitie op het slagveld gelaten.

De Turksche troepen verloren slechts 100 man.

Turijn, Zaturdag. De bladen berigten dat het verschil met *Cialdini* is uit den weg geruimd. Hij herneemt het bevel over het 4e legerkorps te Bologna.

Turijn, Zaturdag. De kamer van afgevaardigden heeft heden het wetsvoorstel betreffende eene verhooging van belasting over al de provinciën des rijks, ten behoeve van het departement van oorlog, aangenomen met 191 tegen 10 stemmen. Vier leden hebben zich van de stemming onthouden.

Maandag 2 December zal in behandeling komen eene interpellatie betreffende de Rom. kwestie. Men verwacht dat de openbare zitting tot dien datum zal verdaagd worden.

Weenen, Zaturdag. Het is niet juist dat de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Servië zouden zijn afgebroken. Daar de konsul van Oostenrijk beleedigd was, heeft het Oostenrijksche kabinet zich bepaald tot eenige reserves in zijne betrekkingen tot Servië.

New-York, 12 November. Het goevernement van Pensylvanie heeft de cirkulaire van den heer *Seward* beantwoord. In dat antwoord wordt gezegd dat Pensylvanie zich met begrijpen kan, waarom men de verschillende staten heeft uitgenoodigd, zich individueel in staat van tegenweer te stellen. Volgens de cirkulaire toch bleef men met de buitenlandsche mogendheden op voet van vrede. Pensylvanie acht het overigens beter dat het centraal bestuur algemeene maatregelen van verdediging neemt.

Het stoomschip *Bermuda*, 't welk eene lading van 2000 balen katoen voor Liverpool in had, heeft bij Savannah de blokkade geschonden.

Overigens verzekert men dat generaal *Nelson* bij Pickeville den gekonfedereerden troepen slag heeft geleverd; 400 man van deze zijn op het slagveld gebleven en 1000 gevangenen *Nelson* in handen gevallen.

Marseille, Zaturdag. In brieven uit Rome van den 21. dezer, wordt in het minst van de ziekte van den paus geene melding gemaakt. Daarentegen spreken die van nieuwe desertiën onder de pauselijke soldaten, ten gevolge de ijverige propaganda der Italiaansche agenten. Zoo waren dezer dagen twintig dragonders gedeserteerd, tien hunner zijn door de gendarmes opgevangen, en, na een hevig gevecht, waarbij aan weerszijden velen gekwetst werden, naar hun garnizoen teruggevoerd. De policie is gereorganiseerd en houdt streng toezigt.

Kardinaal *Recanati* is overleden.

Parijs, heden, Zondag.

De *Moniteur* bevat het besluit tot opheffing der entreegelden voor de Beurs. Dit besluit treedt dadelijk in werking.

De heer *Pelletier* is benoemd tot sekretaris-generaal aan het ministerie van financiën en tot lid van den raad van state.

— Z. M. heeft benoemd tot burgem. der gem. Grave *R. J. N. Walter*; eervol ontslag verleend aan mr. *J. C. L. A.* ridder *Nedermeijer van Rosenthal*, als lid der rijkskomm. voor Statistiek; aan jhr. mr. *F. J. C. Schimmelpenninck*, als subst.-griff. bij de arrond.-regtb. te Amsterdam; benoemd tot regter in de arrond.-regtb. te Leiden mr. *F. B. Coninck Liefsting*, subst.-off. van justicie bij de arr-regtb. te Assen; tot subst.-off van just. bij de arr.-regtb. te Assen jhr. mr. *M. A. de Savornin Lohman*, subst.-off. van just. bij de arr.-regtb. te Hoorn; eervol ontslag verleend aan mr. *B. W. Blijdenstein*, als notaris te Enschedé; — eervol ontslag verleend aan den offic. van admin. 3. kl. *K. F. Gerth van Wijck*, dienende in Oost-Indië.

§— In de Tweede Kamer der Staten Generaal is ingediend de begrooting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen. Zij bedraagt *f* 715,129 50, en alzoo *f* 15,824 meer dan die van 1860. De middelen om in die uitgaven te voorzien bestaan voornamelijk in eene som van *f* 295,000 door de gemeente-besturen verschuldigd; de bijdrage van het dep. van Oorlog van *f* 52,000 voor de militaire huisgezinnen; den verkoopprijs van voortbrengselen van het fabriekwezen, op *f* 250,000 begroot, en eene bijdrage van het dep. van Binnenlandsche Zaken van *f* 150,000. Over de opheffing van het gesticht te Ommerschans en het overbrengen der bevolking van hetzelve naar Veenhuizen zijn bepaalde overwegingen aanhangig, welke echter nog niet tot zoodanige rijpheid zijn gekomen, om op de onderwerpelijke begrooting van invloed te zijn.

§— De heeren *Th. v. Stolk* en *J. E. Bank* te 's Hage hebben bij adres, de aandacht der Tweede Kamer gevestigd op de wetgeving, die de suikerraffineer-industrie en de beetwortel-suiker-industrie hier te lande beheerscht, — en de Kamer verzocht, bij de regering aan te dringen op eene geheele wijziging dier wetgeving met het doel om iedere bescherming dier industrie op te heffen, tenzij die bescherming zich eenvoudig bepaalde tot het voorloopig in stand houden van een inkomend regt op geraffineerde suikers. Adressanten meenen, dat de Kamer geen genoegen meer kan of mag nemen met beweringen der regering, dat zij niet bekend is met de protektie, die de wet aan de suikerindustrie verleent, ofschoon de wetgeving ten minste 4 millioen aan Turken en Italianen wegschenkt, zonder dat er eenigzins geëvenredigde voordeelen uit voortvloeijen.

§— Het verslag omtrent hoofdst. V, dat zoo heftig door den min. van binnenl. zaken is beantwoord, doch welks inhoud door de komm. in 't eindverslag is *gehandhaafd*, als de *getemperde* uitdrukking van 't gevoelen in de Afdeelingen openbarende, was geteekend door de heeren *Westerhoff*, *Hoynck v. Papendrecht*, *Olivier*, *Gevers Deynoot* en *Heemskerk Bzn.*

De overige eindverslagen bevatten niets. — Het hoofdst. van buitenl. zaken zal nogmaals in de afdeelingen worden onderzocht.

— Het *Dagbl. van 's Hage* schrijft over de verhouding tusschen de regering en de kamer o. a.: »Wil de kamer thans niet alle aanzien in het land verliezen, dan blijft haar, na het gebeurde, niets meer over, dan afstemming van hoofdst. V der begrooting. Wij achten die afstemming volstrekt noodig, in 't belang onzer konstitutionele instellingen. De minister van binnenl. zaken kan dan òf zijn ontslag verzoeken òf een beroep doen op de kiezers; dan komt men althans in een eenigzins gezonder toestand.

»Begrijpt de Tweede Kamer, dat zij de begrooting moet aannemen, dat zij haar ongenoegen voldoende kan doen blijken door de afzonderlijke posten aan te vallen, dan hopen wij, dat de minister den moed zal hebben, de kamer desniettegenstaande huiswaarts te zenden, want de Tweede Kamer is zoo inkonsekwent, zoo zonderling in hare handelingen, zóó impopulair, dat eene vernieuwing hoogst wenschelijk is. Er moeten nieuwe krachten, nieuwe mannen op het staatstooneel verschijnen."

— De *N. Rott Ct.* meldt, dat het plan, om de behoeften voor officieren en voor het leger in O.-Indië bij uitbesteding zich aan te schaffen, waarvan de beide organen der koloniale reaktie, het *N. Dagbl.* en de *Amst. Ct.* een oorlogsmachine tegen den tegenwoordigen minister van koloniën hadden gemaakt, het eerst door den oudminister *Rochussen* in 1859 in toepassing is gebragt, dat de oudminister *Cornets de Groot* er uitbreiding aan heeft gegeven, en juist de tegenwoordige minister, de *slooper*, de uitbesteding heeft tegengehouden!

— Uit het officiële overzigt van de brieven met waarde, bevonden bij de opening der rebut-brieven (brieven, wier adres niet is te vinden, of die geweigerd zijn, of poste-restant brieven die niet afgehaald zijn) over de jaren 1850—1860 blijkt, dat van de 161.631.696 verzonden brieven 1.123.000 rebut-brieven waren, en dat 4922 daarvan eene waarde bevatten aan koupons, bank- en muntbiljetten en specie van *f* 7,444½, aan wissels eene waarde van *f* 336,474.07 en aan andere voorwerpen eene waarde van *f* 705,70.

Wij deelen dit mede, opdat, bij de vele en steeds toenemende klagten tegen de posterijen, het publiek daaruit moge zien, welk een tal van feilen door het publiek zelf gepleegd wordt. *E. bl.*

*— De Prov Staten van Groningen hebben eindelijk besloten, om over te gaan tot de uitvoering der groote kanalisatie-plannen, zonder langer te wachten op het beruchte Rijks-subsidie. De dam, die het Hoendiep scheidt van de stadsgracht, en het beletsel, dat die gracht scheidt van het Horensche diep en de stads wateren, zullen worden weggeruimd, en wijders zal de graving plaats hebben van het Pekeler diep. Dit besluit is in de prov. Groningen met te meer belangstelling begroet, juist om de tijding, dat de regering een wetsontwerp aan de Kamer had ingediend, om de Ommelanderkas aan de provincie voor de kanalisatie plannen af te staan. Dat wetsontwerp toch had groot opzien gebaard, daar de kommissaris des konings door de Ommelanden per deurwaarders exploit was gesommeerd de kas niet af te geven, en de regter over den eigendom dier kas zal te beslissen hebben.

— Het Noord-Willemskanaal is thans geheel gereed, en kan men dus van uit Groningen de Zuiderzee eerder bereiken, dan langs den waterweg door Friesland.

*— De spoorweg van Maastricht op Luik word den 24. voor 't publiek opengesteld. — De voorbereidende werken voor de lijn Zutphen-Enschede vorderen zeer; men hoopt, dat men reeds over een paar maanden met den arbeid zal kunnen beginnen, 't geen bij het waarschijnlijk gebrek aan werk in de fabrieken in Twenthe voor de arbeiders zeer te stade zou komen.

— Uit het verslag van den Antw. Rotterdamschen spoorweg blijkt, dat het maatschappelijk kapitaal 14,782,890 fr. bedroeg, en over 't laatste jaar als rente 3 pCt. kon worden uitgedeeld.

— Gister promoveerde aan de Leidsche Hoogeschool in de medicijnen de heer *J. P. Dozy*, officier van gezondheid, geb. te Leiden, na verdediging van een akadem. proefschrift: *Waarneming eener strictura urethrae met fistula vesico-intestinalis.*

— Het collegium van 't Leidsche Studenten-korps heeft bij missive zijne deelneming aan het Delfsche korps betuigd in den strijd, dien het voert voor de vrijheid der wetenschap.

— Prins *Frederik* heeft *f* 500 geschonken voor den opbouw eener R. K. Kerk te Beek, onder Prinsenhage.

— De gemeenteraad te Breda heeft besloten ook een dagkursus in het teekenen voor jongejufvrouwen op te rigten.

— Wegens geschil met den burgemeester heeft de kamer van kooph. te Zutphen zijn ontslag genomen.

— Naar men verneemt zal de 4e komp. van het reg. veld-artillerie, welke van Mei 1859 te 's Hage gevestigd is, den 1. Mei van het volgende jaar die stad verlaten en weder te dezer stede in garnizoen komen.

— Daar behalve het kontingent van 1500 dit jaar nog 400 man naar O.-Indië zullen worden uitgezonden, blijven te Harderwijk vele vrijwilligers aankomen, die *f* 120 als infanterist, of *f* 150 als kavaleris ontvangen.

— Met de R o b e r t u s H e n r i c u s zijn 1 onderoff. en 12 manschappen uit O.-Indië overgebragt, waarvan echter 5 op reis zijn overleden.

— Het *N. Dagbl. van 's Grav.* heeft een telegrafisch berigt ontvangen, bevattende de tijding van het overlijden van den gen.-majoor van het Indische leger *Meiss*, laatstelijk goeverneur van Sumatra's Westkust.

†— De *St. Ct.* geeft weder eene lijst van meer dan 800 militairen, voor verre het grootste gedeelte binnen de laatste 10 jaren uit ons land naar O.-Indië vertrokken en daar overleden. Meer dan de helft dier personen waren vreemdelingen, uit bijkans alle landen van Europa herwaarts gekomen, ten einde dienst te nemen voor Indië. Er waren onder hen geboren te Londen, Warschau, Breslau, Leipzig, Bazel, Genève, Bern, Lausanne, Neuchatel, Darmstadt, Frankfort, Brussel, enz. enz.
Waarom en *waartoe* verlieten die menschen hun vaderland, om naar Indië over te steken en daar voor vreemden tegen vreemden te strijden? Het antwoord daarop zou boekdeelen vullen en hoe belangrijk zou het welligt in vele opzigten zijn! Intusschen geen dier *achthonderd* krijgslieden, 't zij ze den soldatenrok kozen om beveiligd te zijn tegen *gebrek*, 't zij ze *fortuin* zochten, heeft aan zijne erfgenamen *vijf guldens*, enkele niet meer dan *tien cents* nagelaten!

:— Woensdag avond werden in de groote kerk te 's Hage in hunne nieuwe bediening bevestigd de heeren *H. Ruleman Vogel*, laatst pred. te Oudwoude, en *A. F. Gerlach*, laatst pred. te Wijdenes, beiden door Z. M. benoemd tot veldpredikers bij het O. I. leger.

*— De 95-jarige weduwe, mej. *H. van Dijk*, geb. *Navis*, te Veenendaal, heeft een vleijend schrijven namens Z. M. den koning ontvangen, voor aan H. D. gezondene in Pastel geteekende afbeelding.

— Een onzer vaderlandsche geleerden heeft alhier op eene gehoudene verkooping, voor eenige stuivers een ex. van vader *Cats Spiegel van den ouden ende nieuwen Tydt* gekocht, 't welk blijkbaar door den grooten man zelf is gebruikt geworden, om er de bijvoegselen en veranderingen voor latere drukken in aan te teekenen. 't Is ten minste bijna op iedere bladzijde van kantteekeningen en opmerkingen van zijn eigen hand voorzien. Blijkens een opschrift, mede door *Cats* geschreven, heeft de dichter het ex. in der tijd aan een zijner vrienden — wiens naam echter niet vermeld wordt — ten geschenke gegeven. *N. R. Ct.*

*— In een schrijven uit Amsterdam, opgenomen in ons blad van den 7. Nov., is reeds gewag gemaakt van *de beschouwingen over het Athenaeum illustre en het onderwijs in Amsterdam* bij de heeren *Schooneveld & Zoon* verschenen. Met een enkel woord willen wij nogmaals op dat vlugschrift wijzen, dat van algemeen belang kan geacht worden, omdat het op de noodzakelijkheid der verbetering en uitbreiding van het middelbaar onderwijs aandringt, welke voor Amsterdam vooral van meer belang geacht moet worden dan *par force* eene soort van Akademie er op te willen nahouden, die toch wel nimmer aan de eischen der wetenschap zal kunnen voldoen, waar het reeds moeite genoeg moet kosten, onze drie landsakademiën behoorlijk te hebben ingerigt.

*— Wie voor luttel gelds een net uitgevoerd jaarboekje wil koopen, dat rijk aan inhoud, maar vooral aanbevelingswaard is, om het goede doel, dat het helpt bevorderen, schaffe zich voor 10 ct. den 5den jaargang aan van den *Almanak van de Ned. Vereeniging tot afschaffing van Sterken drank. Amsterdam H. W. Mooij.* Tot verspreiding is het boekje uitmuntend geschikt.

*— Met genoegen vernemen wij, dat de heeren *C. Coenen* en *H. J. Dahmen* een nieuw oefeningkoncert hebben op touw gezet, waarin zij zooveel mogelijk alle muzikale krachten, onder onze dilettanten aanwezig, hebben bijeengebragt, om daarmed, versterkt met eenige meesters, een goed geheel te vormen. Zulk eene oefenschool is zeker in het belang der kunst hoogst wenschelijk te achten, en, alhoewel reeds de heer *C. Craeijvanger* eene dergelijke Zondags-vereeniging, onder den naam van *Symphonia* bekend, gedurende eenige jaren leidt, is het zeker niet overbodig, dat anderen, die zich niet daar aansloten, zich onder den wakkeren *Coenen* vereenigen, om daardoor een edelen wedstrijd te openen, ter verhooging van de kunst. Jeugdigen musici wordt dit koncert, dat met overleg *niet* op Zondag wordt gehouden, zeer aanbevolen. Uit de annonce zullen zij zien, dat de eerste repetitie zal plaats hebben op morgen Maandag. *L.*

*— Woensdag avond geeft de liedertafel *Aurora*, onder direktie van den heer *Craeygvanger*, eene invitatie-soirée, waartoe ook de leden van de maatsch. *Toonkunst* zijn genoodigd. De heer *Bekker* zal daarop eene fantaisie van *Servais* uitvoeren, 't geen wel het lichtpunt van den avond schijnt te zullen zijn, terwijl de tenorsolo's door den solist van de beroemde Bossche liedertafel zullen vervuld worden en in een kwintet voor strijkinstrumenten een liefhebber uit Rotterdam zal medewerken. De Soirée, die in de zaal naast den Schouwburg wordt gehouden, belooft in vele opzigten een genotvolle te zijn.

— Vier Nederlandsche meisjes, de gezusters *v. d. Beek*, hebben te Milaan een luisterrijk koncert gegeven, ten voordeele eener behoeftige Fransche tooneelspeelster.

— Gister is het lijk van den heer *Bertelsman* in de Luth. Kerk te Amsterdam bijgezet; *Eutonia* voerde daarbij een paar treurliederen uit.

— In onderscheidene gemeenten van Gelderland openbaart zich de kwade droes onder de paarden.

— Aan het Engelsche tijdschrift *the Builder* ontleent de *Amst. Ct.* het volgende:
Te Londen heeft zich een maatschappij gevestigd tot het aanleggen van zoogenaamde *tramrailways* tot het vervoeren van reizigers en goederen. Deze *tramrailways* bestaan uit twee paralelle lijnen, gemaakt van platte en harde steenen van zekere breedte, waarover de raderen der rijtuigen, door paarden getrokken, voortrollen. Men wil deze *tramrailways* op allerlei soort van publieke wegen in werking brengen. De maatschappij stelt zich voor dit systeem niet alleen in Engeland, maar ook op het vasteland in te voeren.

— De financiele toestand van het hertogdom Nassau schijnt zeer onguustig te zijn. Niet alleen dat de aannemingssommen van ten behoeve van den staat uitgevoerde werken niet betaald worden, maar ook de privaatkas van den groothertog zelfs is derwijze uitgeput, dat zijne ongeduldige, of misschien niet tot lang wachten in staat zijnde schuldeischers hunne pretentiën op den vorst voor twee derden van de primitive waarde openlijk in koffijhuizen en andere publieke plaatsen te koop aanbieden.

WATERHOOGTE.

Arnhem 23 *Nov.* 1.60 El + AP., 8.55. Gev. 15 d.
Rijnhoogte te Keulen 23 Nov 6 voet 10 dm.

TURIJN, 20 November.

Prins *Oskar* van Zweden bevindt zich op het oogenblik *incognito* te Milaan.

De demonstratie tegen de reaktionnaire bladen te Napels, waarbij die bladen verbrand en den volgenden dag de persen verbroken zijn, was het werk der studenten. De policie heeft bijna niets gedaan om dit tegen te gaan, maar de prokureur van het krimineel hof heeft eene krachtige berisping in het officiële dagblad laten plaatsen.

Er zijn te Napels avondscholen voor de handwerklieden geopend.

Nabij Barletta, in het Napolitaansche, hebben eenige den roovers noodlottige ontmoetingen plaats gehad.

Te Melito, in Kalabrië, zijn, ten gevolge der aanhoudende stortregens, zeventien huizen ingestort.

WEENEN, 21 November.

Het bevestigt zich, dat het ministerie besloten heeft, voorloopig het budget niet aan den rijksraad voor te leggen, maar eerst de oplossing der Zevenbergsche kwestie af te wachten.

Aan de *Presse* wordt uit Kassel geschreven, dat ons kabinet dezer dagen der Keurhessische regering den raad gegeven heeft, onverwijld eene vertegenwoordiging, volgens de konstitutie van 1851, bijeen te roepen. Tot dusverre heeft dit echter niet gebaat.

— 23 *Nov.* Met. 5 pCt. 67.50; Nat. 81.—; Bank 751.—; Noord-Baanakt. 207.—; Credit Anst 185.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 278; Nieuwe Lomb. Venet. 262; W. op Lond. 3 m. 138.75.

BERLIJN, 22 November.

De *Zeit.* berigt, dat ook in het buitenland bestellingen voor de marine gedaan zijn en nog gedaan zullen worden, doch niet voor groote schepen.

Omtrent het hervormingsplan van den Saksischen minister *v. Beust* verneemt men nader, dat het de hoofdkwestie niet aanroert, doordien het de zaak der militaire bondsorganisatie en de verhouding der stemmen voor zaken van uitvoering *in statu quo* laat.

Te Brunswijk is dezer dagen eene vergadering van leden van den National Verein gehouden. De heer *v. Bennigsen* heeft te dier gelegenheid gezegd, dat men een ontwerp tot bondshervorming, hoe onvolmaakt het ook zijn mogt, niet zonder onderzoek moest veroordeelen. Aan het slot zijner rede gaf hij de hoop te kennen, dat de nieuwe pruissische afgevaardigden aan de staatkunde van koning *Wilhelm* die kracht en dien geest van initiatief mogten weten bij te zetten, die haar tot dusverre ontbroken had en waarop alleen Duitschland zijne hoop op nationale kracht en eenheid nog gebouwd had.

LONDEN, 22 November.

Uit Manchester komen gunstige berigten omtrent het gebruik der Indische katoen. Door eene verandering in de werktuigen kan deze kato[en in] veel grootere hoeveelheden worden aangewend[, dan] tot heden mogelijk scheen.

De Russische staatsgevangene *Bakunin*, die s[…] jaren in ballingschap leefde, is uit Siberië o[ver de] Amur-koloniën naar Japan ontvlugt en heeft [zich] van daar op een Amerikaansch schip naar [San] Francisco begeven. Hij heeft dit van daa[r aan] zijnen hier wonenden vrienden geschreven.

De nieuwe koning van Portugal is den [...] zijne hoofdstad aangekomen en heeft de vol[gende] proklamatie uitgevaardigd:

»Portugezen? krachtens de ondoorgrondelijk[e be]sluiten der goddelijke Voorzienigheid en over[een]komstig de staatkundige instellingen des rijks, [ben] ik geroepen om de lotsbestemmingen der nat[ie te] leiden.

De smartelijke verrassing door het onme[telijk] verlies dat wij geleden hebben, vervult mij[n] hart met neêrslagtigheid. Het land betreurt [den] dood van den regtvaardigsten en verlichtsten [der] vorsten, en ik pleng tranen op het graf van [den] meest geliefden der broeders. In de uitoefe[ning] van den moeitevollen last mij toevertrouwd, z[al ik] er naar streven, de edele voorbeelden te vo[lgen] mij gesteld door den deugdzamen vorst, te v[roeg] aan de liefde zijns volks ontrukt.

De staatkundige instellingen mijns lands get[rou]welijk na te komen is evenzeer in overeenstem[ming] met mijn pligt als met mijne gevoelens. Gevolg gev[ende] aan de grondwet des rijks, zweer ik, de katholi[eke] apostolische, roomsche godsdienst en de onsch[end]baarheid des rijks te zullen handhaven, de [kon]stitutie der portugeesche natie en de overige we[tten] des rijks te zullen nakomen en doen nakomen [en] zooveel mij mogelijk is, het welzijn der natie [te] bevorderen.

»Deze eed zal weldra door mij in de aansta[ande] zitting der Cortes bekrachtigd worden."

Berigten uit Buenos Aires melden, dat de gene[raal] *Rosario* de hoofdstad van den Argentijnschen Sta[ten]bond heeft vermeesterd, zonder slag of stoot. B[ue]nos Aires hoopte nu tot eene voldoende rege[ling] met de Platalanden te komen.

PARIJS, 22 November.

Onder de hervormingsplannen van den nieu[wen] minister van financiën moet ook eene geheele [re]organisatie der Bank behooren.

Men spreekt van de aftreding van de hee[ren] *Walewski* en *Thouvenel*.

Er is sprake van het zenden van een buiten[ge]woon gezantschap naar de hoven van Siam, Ch[ina] en Japan.

Te Turijn moet tusschen onzen gezant en [den] Engelschen een groote diplomatische strijd onts[taan] zijn. Sir *James Hudson* ondersteunt *Ricasoli*, [ter]wijl *Benedetti* een kabinet *Ratazzi* wil.

Uit Madrid wordt gemeld, dat er in Spanje [...] fransche agenten zich bevinden, die tot opstand a[an]zetten; men verdacht *O'Donnell*, dat hij met [hen] gemeenschap had. — *Maria Christina* had van [de] koningin verlof naar Spanje terug te keeren, m[aar] zij zou daaraan geen gevolg geven, omdat [zij] vreesde, dat men haar aan de grenzen bezwa[ren] zou maken.

Te Gaillon zijn den 10. Nov. voor de twe[ede] maal peren geplukt van een boom, die in Julij re[eds] een overvloedigen oogst had opgeleverd.

BRUSSEL, 23 November.

Ook heden heeft de kamer der vertegenwoo[rdi]gers, bij de voortzetting der algemeene disku[ssie] over het ontwerp-adres van antwoord op de tro[on]rede, hare geheele zitting gewijd aan de kwes[tie] der erkenning van het koningrijk Italie. De vo[or]naamste redenaar was heden de oud-minister [van] buitenlandsche zaken, de heer *Vilain XIV*, [die] uitvoerig zijne afkeuring van deze daad der Be[l]gische regering motiveerde, de erkenning alth[ans] een tweetal jaren had wenschen uitgesteld te zie[n], en had verlangd, dat de Belgische gezant, [be]noemd tot opvolger van wijlen den heer *de Lann[oy]* enkel ware geakkrediteerd geworden bij »kon[ing] *Victor Emmanuel II*," door welken middenweg spr[e]ker meende het voorbeeld van Pruissen te volgen, dat zijn reeds aldaar gevestigden gezan[t] dien titel had doen aannemen. Hij herinner[de] wat in 1856 op het Parijsche kongres is voo[r]gevallen; toen had graaf *Walewski* aan de g[e]volmagtigden voorgesteld, strenge maatregelen [te] nemen tegen België, over de aanvallen der belgische bladen tegen den keizer der Franschen; slechts één lid van het kongres ondersteunde dat voorstel; dat lid was de gevolmagtigde van Sardinië, graaf *Cavour*; doch, dank zij Engeland en Oostenrijk, werd het voorstel verworpen. — De heeren *Rogier* en *Frère* hebben die bewering ontkend, en verklaard, dat op het kongres van 1856 niets was gezegd, wat België's gevoeligheid kon opwekken, maar alleen gematigheid is aangeraden, daar enkele republikeinen van den laagsten rang in België niet schroomden, koningsmoord te prediken. — De heer *Orts* heeft van zijne zijde nogmaals geprotesteerd tegen de inlijving van Nizza en Savoye bij Frankrijk.

De speelbank te Spa heeft in het afgeloopen badsaizoen den ondernemers eene zuivere winst van dertien maal honderd duizend franks opgeleverd.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.